

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XXI. De interdicto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](#)

mine convictis infligendam, indigitant. Neque est, quod aliter interpretetur verba celebratissimi canonis, *si quis suadente diabolo*⁴, quo dicitur, eum, qui in clericum vel monachum violentas manus intulerit, *anathematis vinculo subjacere*, si scilicet convictus ac condemnatus fuerit. Interim *glossa* id explicat de excommunicatione ipso facto incurrienda, qua opinio vulgo regnat.

1) *Gloss. in c. 22. X. de sent. excomm. in 6.*

2) *Gloss. in cl. 1. eod.*

3) *NAVARR. man. c. 27. n. 50.* 4) *C. 17. q. 4. c. 29.*

C A P . X X I .
D E I N T E R D I C T O .

I.

INTERDICTUM est prohibitio in certo loco, veluti civitate, provincia, regno, divina officia vel sacramenta celebrandi, aut certas personas ad ea admittendi, quocumque tendant. Prius *locale*; posterius *personale*; utrumque *conjunctionem mixtum* vocari solet. Hæc censura æque ac *excommunicatio generalis* primis sæculis inusitata fuit, si hæreticos aut schismaticos, ab ecclesia secessionem manifesto facientes, exceperis. Nam a ceteris peccatoribus, qui nominatim excommunicati non essent, Christiani non abhorruerunt¹. In primis hoc sibi commendatum habuere episcopi, ne facile peccatores, qui tanta potentia tantoque numero erant, ut nulla correctio speranda, sed rebellio & manifestum schisma me-

Interdi-
cta, olim
incogni-
ta.

tuendum esset, ab ecclesia segregarent². Idque ex consilio Augustini³, ubi addit, populum magis *doctrina*, quam *imperio; exhortatione*, quam *minis* regendum, & severitate adversus singulos peccatores utendum esse. Laudat caritatem & prudentiam Cypriani, qui a communione cum episcopis, quos avaros, usurarios, alienæ rei usurpatores increpuerat, non abhorruit, carpitque rigorem juvenis episcopi, qui ob delictum domini totam familiam excommunicaverat⁴. Fatetur tamen, magni nominis episcopis interdum aliud placuisse⁵, quale exemplum in Basilio⁶ occurrit, ubi contra plures raptiores eorumque familias, & contra oppidum, quo fugerant, fulmen emisum legitur. Sed nullibi legimus, Constantium aut Valentem imperatores, licet hæreticos & catholicorum persecutores, excommunicatos vel ab ecclesia adeunda prohibitos fuisse. Quæ autem aduersus Anastasium & Leonem iconoclastam excommunicatio pronunciata legitur, ad subditos eorum haud porrepta fuit.

1) C.23. q.4. c.19. 2) ibid. c.32. 3) ep.22. al.64.

4) l.3. cont. Parm. & de bapt. cont. Donat. l.4.

5) C.24. q.3. c.1. ex ep. ad Auxil.75. 6) ep.144.

*envale-
scunt m²-
gno ec-
clesia
damno,*

II. PRIMUM interdictorum usum exeunte saeculo VI. demum deprehendo, quo GREGORIUS Turonensis plura refert exempla episcoporum, qui ob crimina atrocia imperarunt cessationem a divinis, ut ecclesiæ in luctu constituerentur¹. Sed inde a Gregorii VII. temporibus invaluerunt *excommunicationes generales*, & interdicta ob crimen a principe

commissum. Nam excommunicato imperatore vel alio principe, omnes ejus fautores & asseclæ h. e. omnes subditi, in obedientia perseverantes, excommunicabantur, & totum regnum interdicto verberabatur, ut ceteri etiam, ne pœnam criminis ipsi ferre cogentur, ad rebellionem excitarentur. Similiter episcopi ob inobedientiam dynastæ vel magistratus civitates interdicto perculerunt: quod sæpe factum, quum dynasta vel civitas quemdam excommunicatum expellere detrectaret². Sed experientia docuit, rigorem istum plus damni, quam utilitatis adferre ecclesiæ. Innocentes loco nocentium plectebantur, quippe divinis officiis & sacramentis privati³. Successu temporis populi callum obducentes despicabantur sacra, quorum nullum supererat exercitium, nulla significatio. Glossa⁴ memorat, quamdam Marchiæ Anconitanæ civitatem tam diuturno interdicto oppressam, ut homines triginta & quadraginta anhorum, qui missam nullam celebrari viderant, presbyteris celebrantibus illuderent. Interdum populi, tantæ ignominiæ impatientes, in seditiones & ad vim publicam accendebantur. Unde interdictorum moderamine opus fuit.

1) *bifl. eccl. l. 34. n. 53.* 2) *Pragm. tit. 22.*3) *C. ult. de sent. excom. in 6.* 4) *in d. c. ult.*

III. QUARE principio baptismum infantum & morientium pœnitentiam exceptam legimus. Deinde regularibus id indultum novimus, ne interdicto generali & ipsi involuti intelligerentur, quibus in suis Ecclesiis divina

Ab interdicto qui excipiatur.

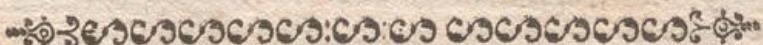
officia, sed clausis januis, & sine cantu ac campanæ pulsu, peragere licuit. Nonnumquam conciones pœnitentiales habitæ, confirmatio & viaticum datum, missa minus solemnis singulis dominicis, sed clausis portis & remotis excommunicatis, celebratae¹. Denique administratio pœnitentiaæ, minus solemnis Missa, quotidie; solemnis autem quater vel quinquies in anno festis celebrioribus permittebatur².

1) C. 43. X. de sent. excom.

2) C. ult. de sent. excom. in 6. & ibi glossa.

interdi-
ctum
ipso facto
incurri-
tur.

IV. POENA eorum, qui interdictum violant, est excommunicatio. Interdictum autem iisdem solemnibus ac excommunicatio pronunciatur, scilicet e scripto, expresso nomine & caussa inserta, præviisque tribus admonitionibus. His cærimoniiis non opus habet *cessatio a divinis*, quæ sine judicis decreto casu contingere potest, veluti si polluitur ecclesia. Sunt constitutiones, quibus interdictum ipso facto in certis casibus; sunt, quibus suspensio ratione clericorum stabilitur. Unde hæc distinctio, ut ipso facto vel ab homine, i.e. lege generali vel judicio particulari incurvantur, tribus hisce censuris, suspensioni, excommunicationi & interdicto communis est.

CAP. XXII. DE ABSOLUTIONIBUS.

I.

A quo pe-
tenda sit **S**UPEREST, ut dispiciamus, quibus mo-
dis censuræ tollantur. Eæ igitur, quæ a